

הצעת חוק יסודות התקציב (תיקון – הוצאה אסורה), התשס"ט–2009

הוספת סעיף 33 .1 בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985,¹ אחרי סעיף 3א יבוא:

"הוצאה אסורה 33.ב. (א) לא יוציא גוף הוצאה לשם ביצוע פעילות שהיא במהותה –

(1) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, לרבות ציון יום העצמאות או יום הקמת המדינה כיום אבל;

(2) תמיכה במאבק מזוין או במעשה טרור, של אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל;

(3) הסתה לגזענות, לאלימות או לטרור;

(4) פגיעה בכבוד דגל המדינה או בכבוד סמל המדינה בדרך של ביזוי או השחתה;

(ב) ראה שר האוצר כי גוף לא קיים הוראה מהוראות סעיף זה, רשאי הוא, בהסכמת השר הממונה על סעיף התקציב לפיו מתוקצב או נתמך אותו גוף, לאחר שהועברה אליו המלצת צוות שמינה לענין זה מעובדי משרדו ולאחר ששמע את הגוף, להפחית סכומים שיש להעבירם לאותו גוף מתקציב המדינה, לרבות לפי כל דין, ובלבד שהסכום המופחת אינו עולה על פי עשר מההוצאה שהוצאה לביצוע הפעילות הנזכרת בסעיף קטן (א) או על מחצית הסכומים שיש להעבירם לאותו גוף כאמור, הנמוך מביניהם;

(ג) למרות האמור בסעיף קטן (א)(1) ו - (א)(3) לא יראו הוצאה כהוצאה אסורה אם המרכיב האסור בקיומה -

¹ ח"ת התשמ"ה, עמ' 15

- (1) נובע בעיקרו מהיותה מיועדת,
מפאת אופיה, למגזר או לקבוצה
מסוימת;
(2) מהווה שמירה על פולחן של דת;

(ד) בסעיף זה -

"גוף" - גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21,
גוף נתמך כהגדרתו בסעיף 32 ומוסד ציבור
הנתמך לפי סעיף 3א;
"הוצאה" - לרבות ויתור על הכנסה.

דברי הסבר

חוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985 קובע את עקרונותיו של תקציב המדינה ואת מרחב התמרון של מנסחי התקציב. מוצע, כי עקרון "הדמוקרטיה המתגוננת" יובא לידי ביטוי מעשי גם במסגרת הקביעה מהי הוצאה האסורה על גופים ממשלתיים ועל גופים הזוכים למימון ממשלתי. בהתאם, ייקבע בחוק איסור על גופים ממשלתיים או כאלה שזוכים למימון ממשלתי, לארגן או לממן פעילויות שיש בהן כדי לערער את יסודות המדינה ולסתור את ערכיה הבסיסיים. זאת, על מנת ליצור הרמוניה חקיקתית עם חוקים שונים במסגרתם הוקנו למדינה כלים להגנה על עקרונות היסוד שלה, למשל: סעיף 7א לחוק יסוד הכנסת, סעיף 1(א) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א - 1951 וסעיף 39א לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה - 1965). בסעיף 3ב(א)(1) מוצע, כי ייאסר מימון פעילויות המהוות במהותן שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. תבנית זו מצויה בדברי חקיקה נוספים, כגון חוק יסוד: הכנסת. טעם קיומה של מדינת ישראל הוא בהיותה מדינה יהודית. אופי זה מרכזי הוא לקיומה, ואין לאפשר לגופים אשר נתמכים כלכלית על ידי תקציב המדינה לממן פעילויות או ליתן חסות במסגרתן לפעילויות שיש בהן משום שלילת קיומה של המדינה כיהודית, בין השאר, על ידי ציון יום העצמאות או יום הקמת המדינה כיום אבל. למען הסר ספק, מוצע לציין ענין אחרון זה באופן מפורש. כן מוצע, כי ייאסר מימון פעילויות המהוות במהותן שלילת קיומה של המדינה כמדינה דמוקרטית, בדרך של שלילת העקרונות העומדים בבסיס הדמוקרטיה. בסעיף 3ב(א)(2) מוצע, כי ייאסר מימון פעילויות שיש בהן משום תמיכה במאבק מזוין או במעשה טרור, של אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל. אין להשלים עם מצב בו מדינת ישראל מממנת פעילות אשר למעשה תומכת במאבק המזוין נגדה, ויש לשלול מימון במקרה בו הובעה תמיכה במעשה טרור, כהגדרתו בחוק איסור מימון טרור, התשס"ה - 2005. בסעיף 3ב(א)(3) מוצע, כי ייאסר מימון פעילויות שיש בהן משום הסתה לגזענות, לאלימות או לטרור. תופעות אלו נוגדות את הערכים שעליהם מושתתת מדינת ישראל. במשך דורות היה העם היהודי קורבן להסתה גזענית, לאלימות ולטרור, אך טבעי הוא שמדינת ישראל לא תקצה כל מימון לתומכים בתופעות

אלו.

בסעיף 3ב(א)(4) מוצע, כי ייאסר מימון פעילויות שיש בהן משום פגיעה בכבוד דגל המדינה או בכבוד סמל המדינה. על מנת להסיר עמימות אפשרית, מוצע כי פגיעה תחשב ככזו אם ינהגו בסמלי המדינה בדרך של ביזוי או השחתה, מתוך הבנה כי פגיעה בכבוד של סמל יכולה להיות באופנים שונים.

בסעיף 3ב(ב) מוצע, כי תיקבע סנקציה בחוק המעניקה לשר האוצר סמכות שתסייע לו לאכוף את החוק ולבצעו. זאת, בדרך של הפחתת תקציבים או תמיכות מהגוף המפר. עם זאת, על מנת שהאכיפה תבוצע באופן מדוד ומתוך שיקול דעת רחב, מוצע כי שר האוצר יקבל את הסכמת השר הממונה על סעיף התקציב לפיו מתוקצב או נתמך הגוף שהוציא את ההוצאה האסורה. כך, יפחת החשש מהפעלה סלקטיבית או מוטה של הסנקציה. סייג נוסף הוא הגבלת הסכום המופחת לעד פי עשר מההוצאה שהוצאה שלא כדין. בכך מוצע ליצור איזון בין היות הסכום משמעותי דיו כדי להרתיע, אך לא עד כדי חשש לפגיעה ממשית באוכלוסיה הנהנית מהמימון הממשלתי המוענק לגוף או למוסד הציבור.

בסעיף 3ב(ג) מוצע לקבוע סייגים לחוק לגבי הפגיעה בערכים המוגנים בסעיף קטן (א)(1) ו (א)(3), כך שפעילויות תמימות, אשר תכליתן ראויה או נובעת משמירה על פולחן של דת, לא יחשבו כפוגעות בערכים אלו. יצויין, כי לגבי הסייג השני, קיים סייג דומה בסעיף 144ג לחוק העונשין, תשל"ז-1977, לענין עבירת הסתה לגזענות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בתמוז התשס"ט – 6.7.09